

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตากในระยะต่อไป

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1.1 วัตถุประสงค์

ปัจจุบัน
กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดระเบียบความมั่นคงชายแดน เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยใช้ประโยชน์จากการเป็นช่องทางการค้าชายแดนที่สำคัญของประเทศ การตั้งอยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจสำคัญของประเทศในภูมิภาค และการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

1.2 เป้าหมาย

ปัจจุบัน
เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมและการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และการพัฒนาเมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

2. แนวทางการดำเนินงาน

ปัจจุบัน
<p>1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และด้านศุลกากร เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้าถึงบริการโครงสร้างพื้นฐานได้มากขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต โดยครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ไฟฟ้า ประปา ด้านพรมแดนและด้านศุลกากร รวมทั้งเขตอุตสาหกรรม</p> <p>2) การกำหนดสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน จากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">(1) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)(2) กรมศุลกากร(3) กรมสรรพากร เป็นต้น <p>เพื่อดึงดูดการลงทุน เพิ่มโอกาสการลงทุนให้ SMEs โดยเฉพาะผู้ประกอบการในพื้นที่ และช่วยให้เกิดการสร้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่</p>

ปัจจุบัน

3) การจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS) เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งด้านการลงทุนและด้านแรงงาน โดยได้จัดตั้งและเปิดให้บริการ OSS ด้านการลงทุน และ OSS ด้านแรงงาน ใน 10 พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

4) การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในลักษณะไป-กลับ

(1) แรงงานเมียนมา (จากเมืองเมียวดี) สามารถใช้บัตรผ่านแดนแทนหนังสือเดินทางในการขอใบอนุญาตทำงานในพื้นที่ชายแดน จ.ตาก (อ.แม่สอด อ.พบพระ และ อ.แม่ระมาด) ตามที่กำหนดได้ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน และพำนักอยู่ได้เป็นเวลา 30 วันต่อครั้ง

(2) ยกระดับบริการด้านสุขภาพและการป้องกัน/ ฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โดยกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้แรงงานต่างด้าวทุกรายต้องตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้งโดยสถานบริการของรัฐ และต้องทำประกันสุขภาพในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ทำงานในประเทศไทย

(3) การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานไทย การพัฒนาระบบฐานข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อตรวจสอบแรงงานต่างด้าวในการเข้า-ออก ซึ่งจะเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนกลาง

5) การจัดหาพื้นที่นำร่องการพัฒนา เพื่อให้ภาคเอกชนหรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เข้าเพื่อดำเนินกิจการ ซึ่งจะเป็นการนำร่องให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และกิจกรรมต่อเนื่องที่หลากหลาย รวมทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยเป็นที่ราชพัสดุซึ่งอยู่ในความดูแลของที่กรมธนารักษ์ มีจำนวน 2,182-3-64 ไร่ ในพื้นที่ ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด ประกอบด้วย

แปลงที่ 1 : พื้นที่ 1,067-2-27.7 ไร่ ให้เอกชนเช่า ขณะนี้กรมธนารักษ์อยู่ระหว่างเตรียมการเปิดการสรรหาผู้ลงทุน

แปลงที่ 2 : พื้นที่ 671-2-05 ไร่ กนอ.เช่าพื้นที่จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม โดยปัจจุบันได้ออกแบบและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แล้วเสร็จ และคาดว่าจะเริ่มก่อสร้างในปี 2565

ข้อเสนอแนะ

1) ส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ผ่านกิจกรรมด้านการค้า, การท่องเที่ยว, ระบบโลจิสติกส์ และการลงทุนกับประเทศเมียนมา (ด่านเมียวดี), ประเทศอินเดียนตะวันออกเฉียงเหนือ (ด่านมอเรห์) และ ประเทศจีนตะวันออกเฉียงใต้ (ด่านลู่ยี่) เพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เป็น “ประตูเศรษฐกิจด้านตะวันตกของกลุ่มประเทศอาเซียน”

2) เพิ่มจุดเน้นการพัฒนาให้เชื่อมโยง/เกื้อกูลประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อยกระดับมูลค่าการค้าชายแดน และส่งเสริมให้เกิดการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

(1) ขยายระยะเวลาการเปิด-ปิดด่านพรมแดนไทย-เมียนมาให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีการเดินทางและการขนส่งสินค้าข้ามแดน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวชายแดนให้เพิ่มมากขึ้น

(2) ยกระดับช่องทางธรรมชาติ ให้สามารถทำการค้าขาย และขนส่งสินค้าได้เพิ่มขึ้น โดยการยกระดับเป็นจุดผ่อนปรนชั่วคราว และจุดผ่านแดนถาวรตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

(3) อนุญาตให้รถขนส่งสินค้าของประเทศเมียนมา สามารถเข้ามาขนส่งสินค้าในพื้นที่และระยะทางที่กำหนดของเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อสร้างโอกาสด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ให้กับผู้ประกอบการขนส่งของไทย รวมถึงส่งเสริมให้เกิดคลังสินค้าในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

(4) อนุญาตให้ชาวเมียนมาที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยบัตรผ่านแดนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว สามารถนำรถยนต์ส่วนบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในบัตรผ่านแดน (กรณีบัตรผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Border Pass) สามารถเข้ามาพำนักในราชอาณาจักรได้ครั้งละ 7 วัน และบัตรผ่านแดน (Border Pass) สามารถพำนักได้ครั้งละ 14 วัน)

(5) อำนวยความสะดวกการผ่านแดนโดยยกเลิกการใช้วีซ่าในการเดินทางผ่านด่านพรมแดนทางบก หรือการทำ Visa On Arrival (VOA) ณ ด่านพรมแดนทางบก หรือการอนุญาตให้สามารถยื่นขอวีซ่าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-VISA) สำหรับการเข้ามาในราชอาณาจักรไทยของนักท่องเที่ยวชาวเมียนมา

(6) ส่งเสริมให้รถบรรทุกสินค้าและรถโดยสารตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าข้ามแดน ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำแม่โขง (IICBTA) ระหว่างไทยและเมียนมา ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว ให้สามารถปฏิบัติได้จริงและเห็นผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

3) การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวแบบเป็นช่วงระยะเวลาหรือตามฤดูกาล ตาม ม.64ฯ และแรงงานต่างด้าวภาคเกษตร

เนื่องจากการจ้างแรงงานสัญชาติเมียนมาแบบเป็นช่วงระยะเวลา หรือตามฤดูกาล ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามมาตรา 64 แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 กรมการจัดหางานจะออกเอกสารอนุญาตทำงานให้ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน โดยใช้เอกสารบัตรผ่านแดน ซึ่งอนุญาตให้เข้าเมืองได้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน จึงส่งผลให้แรงงานจะต้องเดินทางกลับ และเข้ามาใหม่ทุก ๆ 30 วัน ซึ่งเกิดความไม่สะดวกสำหรับผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ประกอบกับความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างสองประเทศ ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2559 (ค.ศ. 2016) จะออกเอกสารบัตรผ่านแดนให้สำหรับแรงงานที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดเมียวดีเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแรงงานเมียนมาส่วนมากกว่าร้อยละ 95 เป็นแรงงานที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชั้นในของเมียนมา จึงทำให้ไม่สามารถขอบัตรผ่านแดนเพื่อเข้ามาทำงานตามมาตรา 64 ได้

นอกจากนี้ การจ้างแรงงานต่างด้าวภาคเกษตรกรรมก็ยังเป็นปัญหาอุปสรรคในพื้นที่ เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่ไม่สามารถนำแรงงานต่างด้าวที่ใช้อยู่ไปขึ้นทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมายได้

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการและการใช้แรงงานต่างด้าวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตากเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงสามารถลดต้นทุนในการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้

(1) แก้ไขบันทึกความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศ โดยขยายพื้นที่ในการออกเอกสารบัตรผ่านแดนของแรงงานชาวเมียนมาเพื่อเข้ามาทำงานแบบช่วงระยะเวลา หรือตามฤดูกาล ตาม ม.64 ฯ ให้ครอบคลุมไปถึงเมืองในพื้นที่ชั้นในของประเทศเมียนมา

ข้อเสนอแนะ

(2) ขยายระยะเวลาในการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวตาม ม.64 ฯ ให้สามารถอยู่ในประเทศไทยเพื่อทำงานได้ ครั้งละ 90 วัน เช่นเดียวกับระยะเวลาในการอนุญาตทำงาน (ครั้งละ 3 เดือน) เพื่อความสะดวกในการนำแรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียนของนายจ้างหรือผู้ประกอบการ

(3) กำหนดให้มีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวภาคเกษตรกรรมเป็นกรณีเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเน้นการดำเนินการที่ง่ายและสะดวกในการขึ้นทะเบียนแรงงาน และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในอัตราที่ต่ำสุด เพื่อให้สามารถนำแรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบอย่างถูกต้อง

4) การส่งเสริมด้านการเกษตร

ควรมุ่งเน้นให้เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เป็นพื้นที่ส่งเสริมด้านการเกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรตลาดล่วงหน้า รวมถึงจัดตั้งศูนย์ทดสอบและพัฒนาพืชผลทางการเกษตร (Central Lab) ในพื้นที่ เพื่อทำการตรวจและรับรองสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดตากและเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก มีการพัฒนาเป็นศูนย์การเกษตรเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service center) และส่งเสริมการจดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญาของพืชพันธุ์ทางการเกษตรในพื้นที่ เช่น บุกสมุนไพร หมาก อะโวคาโด ฯลฯ ตลอดจน มีการนำเทคโนโลยีการแปรรูปพืชผลทางการเกษตรมาใช้ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่พืชผลทางการเกษตร

5) การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว การค้า และการบริการ เขตเศรษฐกิจพิเศษตากและพื้นที่เชื่อมโยงในจังหวัดตากมีภูมิประเทศสวยงาม การคมนาคมสะดวก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย รวมถึงมีประเพณี วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว จึงควรใช้ศักยภาพดังกล่าว ส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า และบริการในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก โดยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวเมียนมา และชาวต่างชาติอื่น ๆ เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดตากได้ทั้งจังหวัด โดยให้ดำเนินการผ่านบริษัทท่องเที่ยวที่จดทะเบียนกับภาครัฐอย่างถูกต้องเป็นผู้รับรอง

6) พัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ (OSS) โดยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ และประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่ โดยมอบอำนาจในการอนุมัติ อนุญาต ให้ศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จสามารถดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นการอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการลงทุน และช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

(1) ระดับส่วนกลาง (Central Body) กำกับดูแล OSS ทั้งประเทศ

- SEZ Central Body
- SEZ Central Working Body

(2) ระดับพื้นที่เขตเศรษฐกิจตาก

- Tak SEZ Management Committee
- Director of Tak SEZ (ปฏิบัติการ) โดยมีแนวทางคร่าวๆ ดังนี้
 - ขออนุญาตลงทุน (Investment permit)

ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none">- การขออนุญาตด้านสิ่งแวดล้อมก่อนการลงทุน (Environment Clearance)- การขออนุญาตสร้างอาคารต่าง ๆ (Building permit)- การดำเนินด้านภาษีต่าง ๆ (Tax)- การดำเนินการด้านวีซ่าและการเข้าออกของนักลงทุน (Visa)- การดำเนินการด้านใบอนุญาตต่างๆแรงงานต่างประเทศทำงานใน SEZ- การดำเนินการด้านศุลกากรต่าง ๆ (Customs)- การดำเนินการขอใบอนุญาตอื่นๆ ที่จำเป็นต่าง ๆ

3. การบริหารจัดการ

ปัจจุบัน
<p>การบริหารจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีคณะอนุกรรมการภายใต้ กนพ. 6 คณะ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">1) คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน2) คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง3) คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร4) คณะอนุกรรมการด้านการจัดหาที่ดินและบริหารจัดการ5) คณะอนุกรรมการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์6) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่ <p>ซึ่งต่อมา กนพ. ได้ถูกยกเลิกไปโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2562 ปัจจุบันได้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564</p>
ข้อเสนอแนะ
<p>การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา เป็นการขับเคลื่อนและกำหนดนโยบายจากส่วนกลาง โดยไม่มีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการและหน่วยงานรับผิดชอบในระดับพื้นที่ จึงส่งผลให้ไม่สามารถกำหนดงบประมาณ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และการบริหารจัดการที่ชัดเจนในระดับพื้นที่ได้</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจน และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้</p>

ปัจจุบัน
<p>(1) กำหนดคณะกรรมการ/องค์กรที่จะทำหน้าที่กำกับดูแลและบริหารจัดการในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ/องค์กรระดับพื้นที่ให้ชัดเจน</p> <p>(2) จัดตั้งสำนักงานฯ และกำหนดบุคลากรในการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่</p> <p>(3) จัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่</p>
<pre>graph TD; A[คณะกรรมการบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระดับประเทศ] --> B[คณะกรรมการบริหาร องค์กรเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก]; B --> C[ผู้อำนวยการบริหารเขตเศรษฐกิจตาก]; C --> D[องค์กรเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก];</pre>

4. ขอบเขตพื้นที่ที่เหมาะสม

ปัจจุบัน
<p>ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ 1/2558 ลงวันที่ 19 มกราคม 2558 ได้กำหนดให้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ครอบคลุมพื้นที่ 14 ตำบล ใน 3 อำเภอ ได้แก่</p> <p>8 ตำบล ใน อ.แม่สอด ได้แก่ ต.แม่สอด ต.แม่ตาว ต.ท่าสายลวด ต.พระธาตุผาแดง ต.แม่กาษา ต.แม่ปะ ต.แม่กุ และ ต.มหาวัน</p> <p>3 ตำบล ใน อ.พบพระ ได้แก่ ต.พบพระ ต.ช่องแคบ และ ต.วาเลย์</p> <p>3 ตำบล ใน อ.แม่ระมาด ได้แก่ ต.แม่จะเร้า ต.แม่ระมาด และ ต.ชนะจื้อ</p> <p>โดยมีพื้นที่รวม 886,875 ไร่ (1,419 ตร.กม.) คิดเป็นร้อยละ 8.6 ของพื้นที่จังหวัดตาก</p>

5. สิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบการ และกิจการเป้าหมาย (กิจการที่มีศักยภาพและต้องการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่

5.1 สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน

ปัจจุบัน
<p>1) การส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จะได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในระดับสูงกว่าพื้นที่อื่น ดังนี้</p> <p>(1) สำหรับกิจการเป้าหมาย ที่เน้นการใช้แรงงานเข้มข้น จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี ลดหย่อน 50% อีก 5 ปี และสามารถใช้แรงงานต่างด้าวได้ ฯลฯ</p> <p>(2) สำหรับกิจการอื่นๆ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มมากกว่าการลงทุนนอกเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอีก 3 ปี</p> <p>(3) ผู้ประกอบการ SMEs ลดเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 5 แสนบาท (หากไม่ใช่ SMEs เงินลงทุนขั้นต่ำ 1 ล้านบาท) และอนุญาตให้นำเครื่องจักรใช้แล้วในประเทศมาใช้ในโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท</p> <p>2) กรมศุลกากร</p> <p>(1) ลดทุนจดทะเบียนของผู้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป จาก 10 ล้านบาท เหลือ 5 ล้านบาท</p> <p>(2) ลดทุนจดทะเบียนของผู้จัดตั้งเขตปลอดอากรจากทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 60 ล้านบาทเป็นไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท</p> <p>3) กรมสรรพากร ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล จากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 ใน 10 รอบบัญชี</p>

ข้อเสนอ
<p>1) การส่งเสริมการลงทุนจาก BOI</p> <p>ควรให้ “กิจการที่ไม่ประสงค์ขอรับการส่งเสริมการลงทุนของ BOI” ได้รับสิทธิประโยชน์เบื้องต้นสำหรับกิจการที่ตั้งในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทุกประเภทกิจการ เช่น ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 5 ปี หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 5 ปี และอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือได้</p> <p>สำหรับ “กิจการที่ประสงค์ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI” ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ BOI กำหนด และให้สิทธิประโยชน์กับกิจการรายเดิมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ประสงค์ขอรับสิทธิประโยชน์จาก BOI โดยกำหนดให้เพิ่มการลงทุนอย่างน้อยร้อยละ 30-40 ของทุนจดทะเบียนเดิม และให้ได้รับสิทธิพิเศษเช่นเดียวกับกิจการรายใหม่</p> <p>2) การสนับสนุนเงินทุนจากสถาบันการเงิน</p> <p>ให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ สนับสนุนการให้สินเชื่อที่มีเงื่อนไขในการพิจารณาสินเชื่อแบบผ่อนปรนแตกต่างจากพื้นที่อื่น เพื่อสนับสนุนกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p>

ข้อเสนอ

3) มาตรการของกรมสรรพากร

ให้กรมสรรพากรดำเนินการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวดเร็วและผ่อนปรนกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนสำหรับกิจการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทุกกิจการ ทั้งรายใหม่ รายเก่า เพื่อสร้างโอกาสและเสริมสภาพคล่องให้กับกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4) การคืนภาษีสำหรับนักท่องเที่ยว (Tax Refund)

กำหนดนโยบายให้นักท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Refund) ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้

5.2 กลุ่มกิจการเป้าหมาย

ปัจจุบัน

1) ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 4/2557 ได้กำหนดกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 14 กิจการ ได้แก่

(1) อุตสาหกรรมการเกษตร ประมง และกิจการเกี่ยวข้อง	(8) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
(2) การผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์	(9) เคมีภัณฑ์และพลาสติก
(3) สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง	(10) การผลิตยา
(4) ผลิตเครื่องเรือน	(11) กิจการโลจิสติกส์
(5) อัญมณีและเครื่องประดับ	(12) นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม
(6) การผลิตเครื่องมือแพทย์	(13) กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
(7) ยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน	(14) กิจการสิ่งพิมพ์

2) ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 7/2561 มีการประกาศกิจการเป้าหมายเพิ่มเติมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอีก 6 กิจการ ซึ่งเป็นกิจการประเภทที่ยกเลิกการส่งเสริมไปแล้วแต่ให้ส่งเสริมเฉพาะใน SEZ ได้แก่

- (1) กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์
- (2) กิจการผลิตวัสดุก่อสร้าง และกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรงสำหรับงานสาธารณูปโภค
- (3) กิจการผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประติณร่างกาย เช่น สบู่ ยาสระผม ยาสีฟัน เครื่องสำอาง
- (4) กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก
- (5) กิจการผลิตสิ่งของจากเยื่อหรือกระดาษ เช่น กล่องกระดาษ
- (6) กิจการพัฒนาอาคารสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและ/หรือคลังสินค้า

6. โครงการสำคัญที่ขับเคลื่อนในพื้นที่

ปัจจุบัน
<p>โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ</p> <p>1) การปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 12 ตาก-แม่สอด เป็นถนน 4 เลน ระยะทาง 86 กม. (งบประมาณทั้งสิ้น 3,188 ล้านบาท)</p> <p>2) สะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ 2 พร้อมถนนเลียยเมืองแม่สอด โดยก่อสร้างสะพานคอนกรีตอัดแรงรูปกล่อง มีความยาว 760 เมตร ขนาด 2 ช่องจราจร ความยาวสะพานฝั่งไทย 515 เมตร และสะพานฝั่งเมียนมา 245 เมตร ความยาวถนนฝั่งไทย 17.25 กม. ความยาวถนนฝั่งเมียนมา 4.15 กม. ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการแล้วเมื่อปี 2562 (งบประมาณทั้งสิ้น 3,900 ล้านบาท)</p> <p>3) การพัฒนาท่าอากาศยานแม่สอด งานก่อสร้างทางขับ ลานจอดเครื่องบิน และเสริมผิวทางวิ่งเดิม (งบประมาณทั้งสิ้น 297 ล้านบาท) และงานก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่พร้อมอาคารประกอบ (งบประมาณทั้งสิ้น 447.6 ล้านบาท)</p> <p>4) การพัฒนาด่านพรมแดนแม่สอด โดยก่อสร้างอาคารตรวจบุคคล (TERMINAL) พร้อมส่วนประกอบ ก่อสร้างบ้านพักสวัสดิการเจ้าหน้าที่ ตม. และปรับปรุงอาคารผู้ตักัก (งบประมาณทั้งสิ้น 144.50 ล้านบาท)</p> <p>5) การขยายระบบประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สอด โดยก่อสร้างสถานีผลิตน้ำ/สถานีจ่ายน้ำ (งบประมาณทั้งสิ้น 787.36 ล้านบาท)</p> <p>6) การขยายระบบไฟฟ้า โดยก่อสร้างสถานีไฟฟ้าและเพิ่มหม้อแปลง ก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแม่สอด 2 อ.แม่สอด (งบประมาณทั้งสิ้น 270 ล้านบาท)</p> <p>7) การก่อสร้างถนนฝั่งเมืองรวมเมืองแม่สอด สาย ง3 ง2 ค1 และ ค2 เป็นถนน 4 เลน รวมระยะทาง 13.588 กม.</p> <p>โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ</p> <p>1) การก่อสร้างด่านศุลกากรแม่สอด แห่งที่ 2 งานก่อสร้างลานจอดรถ อาคารตรวจสอบสินค้า อาคารสำนักงาน และอาคารพักอาศัย แผนดำเนินการแล้วเสร็จ ปี 2564 (งบประมาณทั้งสิ้น 319.70 ล้านบาท)</p> <p>2) การพัฒนาท่าอากาศยานแม่สอด งานขยายทางวิ่งจาก 1,500 เมตร เป็น 2,100 เมตร แผนดำเนินการแล้วเสร็จ มิ.ย. 64</p> <p>3) การขยายระบบไฟฟ้า โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแม่สอด 3 ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม (รอการส่งมอบพื้นที่จาก กนอ.)</p>

ปัจจุบัน

โครงการที่มีแผนจะดำเนินการในอนาคต

- 1) การก่อสร้างถนนผังเมืองรวมเมืองแม่สอด (กรมทางหลวงชนบท) สาย ค2-1 และ ค2-2 ผังเมืองรวมเมืองแม่สอด อ.แม่สอด ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการเวนคืน
- 2) โครงการรถไฟทางคู่สายใหม่ แม่สอด - ตาก - กำแพงเพชร - นครสวรรค์ การรถไฟแห่งประเทศไทย อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสม
- 3) การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก พื้นที่ 671 ไร่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้ดำเนินการออกแบบและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แล้ว และคาดว่าจะเริ่มก่อสร้างในปี 2565 (งบประมาณทั้งสิ้น 858 ล้านบาท)
- 4) สถานีขนส่งสินค้า โดย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ดำเนินการสำรวจอสังหาริมทรัพย์ รวมถึงจ้างศึกษาวางผังและออกแบบสถานีขนส่งชายแดน (ภาคเหนือ) โดยดำเนินการทั้งของ จ.ตาก และ จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างทบทวนตำแหน่งที่ตั้งให้เชื่อมโยงกับระบบราง (งบประมาณทั้งสิ้น 15.04 ล้านบาท)

ข้อเสนอแนะ

- 1) โครงการจัดตั้งห้องปฏิบัติการ (Central Lab) เพื่อตรวจสอบสินค้าทางการเกษตร และปศุสัตว์ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก
- 2) โครงการจัดตั้งศูนย์ขนถ่ายสินค้าในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตากโดยภาครัฐ หรือสนับสนุนให้ภาคเอกชน จัดตั้งศูนย์ขนถ่ายสินค้าในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร และไม่เกี่ยวกับภาษีอากรกับกิจการที่ลงทุนจัดตั้งศูนย์ขนถ่ายสินค้า
- 3) การจัดเตรียมสถานพยาบาลเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคตามแนวชายแดน
- 4) การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก (โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม)
- 5) การจัดตั้งศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษตาก

7. ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1) การพัฒนาเมืองคู่ขนาน / พื้นที่คู่ค้า

โครงการพัฒนา “เมืองชเว-ไก้โก้” ในประเทศเมียนมา ซึ่งตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับอำเภอแม่สอด และอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นผลมาจากความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างจีนและเมียนมาบนหลักการเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road Economic Belt) โดยกลุ่มทุนหย่าไถ่ จากมณฑลยูนนาน และมณฑลเสฉวน ได้เข้ามาลงทุนสร้างให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Silicon Valley) เพื่อเป็นศูนย์กลางทางด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมต่าง ๆ ในภูมิภาค ซึ่งคาดว่าจะมูลค่าการลงทุนรวมจะสูงกว่า 15,000 ดอลลาร์ (ประมาณ 46,500 ล้านบาท) โดยการพัฒนาเมืองดังกล่าวประกอบด้วยพื้นที่ พัฒนา 3 โซน ได้แก่ 1) โซนเกษตรกรรม 2) โซน Silicon Valley และ 3) โซนอุตสาหกรรม

การพัฒนาเมืองชเว-ไก้โก้ อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ในฐานะที่เป็นเมืองคู่แข่งทางการค้า แต่อย่างไรก็ตามก็นับเป็นโอกาสสำคัญในการกระตุ้นการค้าการลงทุน และสามารถสร้างพันธมิตรทางการค้าระหว่างเมืองเมืองชเว-ไก้โก้ กับเขตเศรษฐกิจพิเศษตากให้เติบโตแบบคู่ขนาน

ดังนั้น รัฐบาลจึงควรวางแผนวางแนวทางในระยะยาว โดยตั้งศักยภาพและความได้เปรียบของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งมีจุดแข็งด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก (EWEC) มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง มีระบบสาธารณูปโภคครอบคลุมทั้งพื้นที่ รวมทั้ง มีแรงงานที่มีทักษะสูง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีข้อได้เปรียบในด้านการตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคของไทย ได้รับความนิยมทั้งจากชาวเมียนมาและชาวจีน จึงเป็นโอกาสที่จะขยายช่องทางด้านการตลาดเพื่อตอบสนองผู้บริโภคที่มีจำนวนสูงขึ้นจากการพัฒนาเมืองไก้โก้ จังหวัดเมียวดี อีกทั้ง การได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว ทั้งในเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก การบริการที่มีประสิทธิภาพ และประชาชนชาวไทยที่เป็นมิตร จึงเป็นจุดแข็งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนในฝั่งเมียวดีเข้ามาในพื้นที่ได้

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ดังนี้

2.1) การกำหนดพื้นที่ (Zone)

(1) พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้านการพาณิชย์กรรม (Commercial Zone)

- Bonded Warehouse Area
- Transit Cargo Commercial Area
- Special Finance and Capital Area
- Exhibition and Duty - free Area
- Other Business Area

- (2) พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้านโลจิสติกส์ (Logistic Zone)
 - Truck Terminal Area
 - Single Window Inspection Area
 - Airport and Railway Cargo Linkage Area
 - Etc.
- (3) พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้านอุตสาหกรรม (Industrial Zone) กำหนดกลุ่มเป้าหมายของอุตสาหกรรมได้ 2 กลุ่ม ดังนี้
 - อุตสาหกรรมที่ส่งออกไปทำตลาดในกลุ่มประเทศด้านตะวันตก (เมียนมา, จีนตะวันตกเฉียงใต้, อินเดีย , บังคลาเทศ) และประเทศอื่นๆ ที่เชื่อมต่อภาคพื้นดิน
 - อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศเชื่อมต่อด้านตะวันตก อาทิเช่น เมียนมา, จีนตะวันตกเฉียงใต้, อินเดีย , บังคลาเทศ และประเทศอื่นๆ ที่เชื่อมต่อภาคพื้นดิน
- (4) พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย (Residential Zone)

โดยเบื้องต้นควรเริ่มการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่นำร่องการพัฒนา (พื้นที่ 2,182 ไร่ ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด) ก่อนเป็นลำดับแรก

2.2) การกำหนดสิทธิประโยชน์ กำหนดสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลงทุนในแต่ละประเภท และเป็นการอำนวยความสะดวกและให้เกิดความรวดเร็วของขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจแต่ละประเภท

2.3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- (1) อาคาร One Stop Service ซึ่งรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้อยู่ในอาคารเดียวกัน
- (2) พื้นที่สำหรับระบบ Logistic ได้แก่ Truck Terminal และคลังสินค้าทัณฑ์บน
- (3) พื้นที่สำหรับการพาณิชย์กรรม ได้แก่
 - อาคารพาณิชย์ และ อาคารสำนักงาน
 - ศูนย์ประชุม ฝึกอบรมและแสดงสินค้า
 - ศูนย์การเงินและธนาคาร
 - ห้างสรรพสินค้าปลอดภาษี
- (4) พื้นที่สำหรับการอุตสาหกรรม
- (5) พื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัย
- (6) พื้นที่สวนสาธารณะและพื้นที่สีเขียว
- (7) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย, ระบบกำจัดขยะ ระบบป้องกันน้ำท่วม ฯลฯ

3) การพัฒนาพื้นที่หรือเมืองที่มีลักษณะพิเศษนครแม่สอด (เทศบาลนครแม่สอดเป็นผู้นำเสนอ)